

30. september 2020

UKA 2020/7

2021-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut

Aasaq qaangiuppoq. Ukiup anoraata nillartaartup nunatsinni "naalakkersuinikkut pisut" nilleqisut isussuutigisutut kalerrisaarpaatigut". Tatsit sikuarterput. Soorluuna sikuaq inuiannut pasitsalersitsisoq nunatta inuisalu naalakkersuinikkut sikuamut saaqisumut avalatsitaasimanerannik. Inuiaavugut Pinngortitap atugassarititaanut naleqqussallaqqissut. Naalakkersuisulli naleqqussallaqqinngippata inuiaat ataatsimut avissaaleqqunagit suleqatigiinneq nutaaq Inuit Ataqatigiinniit ammaffigaarput. Nukivut katersuullugit saamerlertut eqqarsartuusugut inuit atugaat suliarisigit. Nunatsinni Inuk qitiutillugu naalakkersuineq uterteqqinneqartariaqarpoq.

Tusarnaartut isiginnaartullu tamassi Inuit Ataqatigiinniit tikilluaquassi. Inatsisartut ukiaq manna ataatsimiinnissaat qanortoq isummorsorfiulluarili. Isummersoqatigiittariaqarpugummi tamatta. Naalakkersuinikkut ingerlatsinikkut angusat inuiaqatigiillu kissaataat imminnut "ungasilliartuinnarmata". Ineqarnikkut atukkat, peqqinnissaqarfeqarnikkut inuit atugaat aammalu inuit isumassorneqarnissamik noqqaasumik inuusaasillit ataatsimut pitsaasumik isumannaarneqanngillat.

Aningaasanut inatsisissaq aappaagu 2021 atuuttussanngortusaaq maanna Inatsisartuni suliarissavarput. Inuit Ataqatigiit tupigusuutiginnilarput Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata aningaasanut inatsisissaq maanna sammisarput taamatut iluseqartillugu ataatsimiititaliap akuerisimanngikkaa ilisimatinneqaratta. Pisoq naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanermi nutaarluinnaavoq, imaannaanngilaq, pisorli uppersaataaginnarpoq naalakkersuisooqatigiit siunnerfeqatigiikkumallutik suleqatigiissimannginnerannut.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaliutissiisummik suliaqarsimanngilaq, naak Inatsisartunut ilaasortat aningaasanut inatsimmi suliaqarnissaminni tunngavissamittut pisariaqartilluinnaraluaat. Tamanna pissuteqarsimaqqooqaaq. Massakkulli naalakkersuinikkut ingerlatseriaaseq pitsaanngitsoq tupinnaqisorlu Inuit Ataqatigiinniit uparuartuinnassanngilarput. Akisussaaffimmik tiguseqataarusuppugut. Akisussaaqataasutut iliuuseqarfigerusupparput inuiaqatigiit ulluinnarni inuuniarnikkut atukkaminik oqilisaaffigineqarnissaat. Tamanna pissappat ippassaq Naalakkersuisut Siulittaasuata oqalugiaataani Siumut aamma Nunattalu Qitornaasa partiit akornanni paaseqatigiinnerusumik ingerlatsisoqarnissaannik ujartuinerat ilalerparput.

Inuit Ataqatigiit aningaasanut inatsimmi qitiutitassanik sisamanik naleqartitaqarpugut, tassaalu meeqqat, inuusuttut, inersimasut utoqqaallu nunatsinni ulluinnarni inuuniarnikkut atugaat isiginiarneqassasut.

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Sanaartortassaagut ineriartortitsiuartariaqarpugullumi siuarsarumagatta. Tamannali isumaqanngilaq nunatsinni inuit ulluinnarni inuuniarnikkut artukkerlugit partiit pingasut Inatsisartuutitaasa ulluinnarni inuttut kissaataat inuuniarnerallu oqilisaanniarsarissagigut.

Inuit Ataqatigiit kissaataat

Inuit Ataqatigiit aningaasanut inatsimmi kissaateqarpugut makkuusunik:

Siullertut neriutigaarput parti Siumup aamma Demokraatit kiisalu Nunatta qitornaasa erseqqissumik oqaaseqarfigissagaat nioqqutissanut akitsuutit, innaallagissamut akitsuutit, angallannermut akitsuutit aamma orsussamut akitsuutit qaffaataat siorna oqaatsisi malillugit ukiuni tulliuttuni appaqqinnissaannik ilimasaarinersi qaqugu pissava?

Coronap nunatsinni nunarsuarmilu tamarmi nalorninartumik inissisimalersitsillunilu pakasaqattaaraluartoq, partiit pingaartitatsinnik saqqummiussaqaassaagut. Ippassaq ammaanermi oqallinnermi partiit Naalackersuisooqataasut kissaaterpaalumminnik saqqummiussimmata.

1. Inuit Ataqatigiit kissaatigaarput perorsaasunut akissarsiarititat inulerisunut allanut naapertuussarlugit qaffaavigneqassasut.
2. Kissaatigaarput inuit inuuniarnikkut atugaat ajorseriareeqisut suli qaavatigut minnerpaamik 1.5 mia.kr.-inik attartoqqinniarneq apeqquseratsigu, ernianut aningaasartuutissat qanoq qaffasitsigissanersut suli ilisimaneqanngimmat. Attartortoqassappallu inuiaqatigiinnut kingunissai ilisimaqqaarneqartariaqarput. Kingulissagummi nammakkerlugit aqqissuussaanerput allanngortivinnagu, pissusitoqqallu nangiinnarlugillusoq ingerlaniarluni attartuinnarnissamik eqqarsarnej isumatusaarnertut isiginnginnatsigu. Kingullertummi inuusutut ingerlaaseqannginnisarput pingaaruteqarpoq.
3. Imminut pilersornitta siuarsarnissaanut aningaasaliissutinik ukiumut 4 mio.kr.-inik qaffaanissaq aallartiffissatut siunnersuutigaarput. Nunalerineq, savaateqarneq nersutaateqarnerlu aamma imaanit pisuussutinik imminut pilersorsinnaaneq siuarsaqqikkusuppagut.
4. Inuusutissarsiornikkut siuarsaanermi suliffeqarfiit nunatta avataaneersut kisiisa siuarsarnagit nunatsinni inuit suliffeqarfiillu inuusutissarsiornikkut siursaaniartut naalackersuisooqarfinniit ingerlatseqatigiiffinniillu aporfilersorneqartuartut politikikkut erseqqilluinnartumik illersorneqalernissaat pillugu aalajangersakkanik pilersitseqataarusuppagut.
5. ICC-imut aningaasaliissutinik sipaarniartoqassanngitsoq kissaatigaarput. Silap pissusiata allanngoriartornera pillugu naggueqatigiit ataatsimoorluta issittoq pillugu suleqatigiiffissuaqalissasoq kissaatigaarput, sipaarniarnermut taarsiullugu naggueqatigiittut soqutigisavut eriaqumallugit nukiit katersuutsikkumagatsigit.
6. Aappaagumut aningaasanut inatsimmi kissaatigaarput Coronap takkuteqqinnissaa sillimaffigissagippat minnerpaamik 100 mio.kr.-inik immikkoortitsinitsigit sillimmatissatsinnik. Innuttaasut inuuniarnikkut eqqornerlunneqarsinnaammata ikiuunnissamut sillimasariaqarpugut, aamma nunarput aningaasaqarnikkut sillimasariaqarpoq.

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

7. Aalisartut piniartullu angallataajarlutik unittoorsimasut aallarteqqinnissaat siunertaralugu Naalakkersuisut aningaasaliissutinik qaffaanissaminnik neriorsuutaat suliaqarnerarnerallu piviusunngussasoq.
8. Peqqinnissaqarfik qanimut suleqatigalugu nualluussuup Coronap tuniluussinnaasup inuunermillu akeqarsinnaasooq sillimaaffiginiarlutigu maskiinanik anersaartuutinik sinerissami pisariaqartitsineq aallaavigalugu pilersitsisoqassasoq.
9. Nunatsinni Qallunaallu Nunaanni peqqissartut illuanni, peqqissartut kalaaliminernik nerisaqarnerulernissaannik kiisalu tarnikkut avatikkullu isumassorneqarnissamut pisariaqartitaannut
10. Mittarfiit pillugit killiffik minnerpaamik Inatsisartunit tamanit ilisimaneqalissasoq. Paaseqatigiiffissarsiortumik akisussaassuseqartumillu ingerlariaqqinnissaq pillugu oqaloqatigiittoqassasoq.
11. Illoqarfiit nunaqarfiillu siunissaat periarfissaallu aallaavigalugit inuussutissarsiornikkut siursaataasussamik kommunit susasaqartullu peqatigalugit ukiunut qulikkaanut pilersaarusiortoqassasoq. Taassumalu Inuussutissariornermut Naalakkersuisoqarfiup inuussutissarsiutinut aningaasaliissutitut kontoinit aaqqissuusseqqinnikkut immikkut kontolerlugu aningaasalersueqataaffiussasoq. Taamaalilluni innuttaasut inuussutissarsiortullu pisortat qanoq siursaaniarnerat ukiumit ukiumut utaqqiinnarunnaarlugu aningaasaliisinnaanerat pitsaasooq aamma tunngavissillugu. Assersuutigalugu inoqarfinni atortulersuutitigut pisariaqartinneqartunut allanut pisortat siursaaneratigut inuussutissarsiornermut siursaataasussamik..
12. Timersoneq peqqinnerulernissarlu siunertaralugu 2030-ip tungaanut pilersaarut aningaasalersorneqassasoq. Ippassarmi Siumup oqaaseqarnermini siunnersuutigigaa aamma tusarluaratsigu.
13. Eqqumiitsuliornermut pinngorartitsisunut aningaasaateqarfik kiisami pilersinneqarluni ingerlalissasoq aningaasalersorneqassasoq.

Aningaasanik aallerfigineqarsinnaasut – sipaarniarneq qunuginagu

Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut nunatta avataanit aningaasanik attartortitsisartut kisiisa isumalluutiginaqit nunatsinni politikikkut eqqarsartaaseq allanngortinneqassasoq. Aningaasartuuteqarpallaqaagut allannguisariaqarpugullu.

Pissusitoqqat allanngortinnissaat nukissaqarfigilerniartigu. Innuttaasut akinik qaffaavigeqattaaginnarnagit, akitsuutillu nutaat eqqussuinnarnagit Inatsisartunut ilaasortat Naalakkersuisullu immitsinnut qiviarniarta. Sipaarniartariaqarpugut, aaqqissuussaanerput qiviartariaqarparput. Allaffissornerpullu annertuallaarujussualersimasooq malunnaatilimmik millisittariaqarparput. Allaffissornermut aningaasat millugutsikkunnaarlugit inunnut toqqaannartumik atornerulerlugit.

1. Ukiuni arlalinni pisortat allaffissornermut aningaasartuutaat 100-millionilikkaanik qaffakkiartuinnartoq minnerpaamik ukiumut 100 mio. kr.-inik sipaarfigineqassasoq aalajangiiniarta.

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

2. Nunatta avataaniit sullissinikkut kiffartuussinikkullu aamma niuernikkut isumaqatigiissusiortarnek pillugu kaajallaasitaq 1 mia.kr.-nit sinnerlugit aningaasartaqartoq politikikkut nutaamik nalilersuiffigalugu aningaasanik sipaarniarfigineqarniarli. Suliffeqarfiit nunatta avataaneersut isaasalerlugu "pinnguartaarfiattut" taajorneqalernikoq politikikkut misissuiffigineqassasoq Inuit Ataqtigiit piumasaraarput.
3. Ingerlatseqatigiiffiit immikkoortut, kisianni assigiinnik siunertaqartut aningaasartuutikillisaanissaq siunertaralugu kattussortinneqassasut piumasaraarput.
4. Ingerlatseqatigiiffiit inuussutissarsiornermik siuarsaanissaq siunertaralugu aningaasaliisartut ukiut 20-it ingerlaneranni mia. kr.-nit angullugit aningaasalersukkavut, suliffinnik pilersitsiortortussatut pilersitaasimasut angusaat ilumut naammanneqisut nalilersorlugit suliffinnik mikisunik nunaqavissunik siuarsaasunik aamma nunaqarfinnik illoqarfinnilu mikinerusunik mattussisuunngitsumik aqqissuusinnikkut aningaasarsiorfeeqqat mikisut, kisianni amerlasuut suliffissaaleqinermik annikillisaasut aningaasarsiorfiusulli siuarsarusuppagut.
5. Innuttaasut peqqinnissaqarfimmit nappaatitik pillugit erngertumik paasineqartannginnerat aningaasartuuterpassuarnik pilersitsisartoq, ilami, inuunermik allaat naleqartumik kinguneqartartoq nassuerutigalugu naalagaaffeqativut nunallu qanimut suleqativut suleqatigalugit sullissineq tamatigoortoq pilersinniarneqassasoq Inuit Ataqtigiit sakkortuumik piumasaqaatigaarput. Akisussaaffippat allanut tunniutiinnassanngilarput piginnaasavut unammilligassavullu imminiiginnarlugit. Naalagaaffeqativullu suleqatigiissinnaanerput pitsaasoq atorluarniartigu. Inuit inuunerat pineqartillugu nunarput ajornartorsiutiminik kivitseqatigiiffiusariaqartumi annerusumik suleqateqarsinnaanera alloriarfigaarput.
6. Inuiaqtigiit akiligaannik Naalakkersuisut biileqartitaanerat, taakkualu ingerlatsinermut aningaasartuutaannik aningaasartuutit qaffakkaluttuinnartunut inuiaqtigiit akilersuititaanerat unitsinneqassasoq Inuit Ataqtigiit sakkortuumik piumasaraarput. Innuttaasut nunatsinni akinik akitsuutinillu nammatasseqattaaginnarnagit Naalakkersuisut akissaqareeqisut namminneq biileqarniarsimagunik akilissagaat Inuit Ataqtigiit piumasaqaatigaarput.
7. Pisortat iluanni aningaasartuutit kumaarlunarneqassasut. Pisariaqavinngitsunullu aningaasartuutit unitsinneqassasut. Pisariaqavissunullu aningaasaliissutit kisimik ingerlanneqalerlutik.
8. Nunatta inuisalu aningaasameernerat taamak ilungersunartigisimappat ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaannik appaasimaneq uterteqqinniarli. Ingerlatseqatigiiffiit akissaqarput, ukorpannilu inatsisit naapertorlugit akileraarutissaminnik kinguartitarpassuaqareersimappat. Naalakkersuisooqtigiit inuit pissakinnerit akunnattumillu isertitallit kisiisa akitsuusiiffigeqattaaginnarnagit aamma akissallit nammaqataanissaat isumannaartariaqarpaat.
9. Nunatta imartaani aalisakkat pisuussutivut nunanut allanut isumaqatigiissusiornikkut pisassiissutigisaqattaarlugit "tunioraatiinnarnagit", aalisagartassiissuterpasuit ilamininnguilluunniit nunatsinni aalisartunut ingerlatseqatigiiffinnullu pisassatut atugassanngortinnerisigut aningaasarsiuutivunngornissaat Inuit Ataqtigiit piumasaqaatigaarput. Tamanna aningaasarpassuarnik annissuinnakkatsinnik killormut saatitsilluni nunami aningaasarsiornermik suliffissanillu nutaanik periarfissanik pilersitsinissamik periarfissiissammat kissaatigaarput. Aalisarnermimmi ingerlatallit tamanna kivissinnaallugu aamma nalunaareermata.
10. Umiarsuit takornariartaassuit akitsuutaasa malunnaatilimmik qaffanneqarnissaat qunuginagu piumasaqaatigaarput.

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

11. Nunatta avataanut siunnersortinut aningaasartuutit allanngortinnissaat Siumup, Demokraatit aammalu Nunatta Qitornaasa qunugiunnaarlugu minnerpaamik 50 mio. kr.-nik sipaarfigineqarnissaat peqataaffigissagaat kaammattuutigaarput.
12. Taakkua 50 mio.kr.-nit kommuninut tamanut aagguaanneqassasut taamaalilluni inuussutissarsiornermik suliffissanillu pilersitsiniarnermik suliniutinut sanaartugassatigulluunniit ineriartortitsinermut aningaasaliissutitut atorlugit aningaasarsiornermik siuarsaatissatut, suliffissaaleqinerullu millisarnissaanut tapertassatut suliarineqarnissaat kissaatigaarput.
13. Kommuni tamani sulisartukkormiut atugaat siuarsarumallugit aamma inoqarfinni aningaasarsiornermik inissisimaneq patajaatsooqqullugu, minnerunngitsumillu kommunini aningaasat kaaviaartut qaffannerisigut akissaqassusermik annertunerusumik pilersitsinnaaqqullugu sanaartornermut aningaasaateqarfiup aningaasaataasa affai kommuninut nuunneqarnissaat tunuarsimaarfiginngilarput. Naalackersuisut aningaasanut inatsimmi siunnersuutigisaminni takutippaat inoqarfinni arlalinni ineriartornermut aningaasaliinatik inissianik isaterinermuinnaq aningaasaliiumallutik qinnutigisimagaat. Isaterinermi tassaangilaq ineriartorneq.
14. Illoqarfinni nunaqarfinnilu aqqusinermut atuinermit akileraarutit aningaasanut inatsimmi aningaasanik isertitatut naatsorsugaajunnaarlutik kommunini tamani isertitassatut inatsisiliunneqarnissaa piumasaraarput. Kommunit aamma namminneq ineriartornermut akissaqalersillugit siuarsarsinnaalersittariaqarpagut.
15. Naalackersuisoqarfiit arlallit aningaasaliissutinik atunngitsuukkaminik ukiumut tulliuuttumut nuussiinnarsinnaatitaanissamik pisinnaatitsissutaasa piarneqarnissaat piumasaqaatigaarput. Aningaasarpasuit pineqarmata nakkutigineqassappatalu nakkutilliisussat tassaapput Inatsisartut aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaat. Inuit Ataqatigiinniit ataatsimiititaliaq kaammattussavarput aningaasanut inatsimmi naalackersuisoqarfiit pisinnaatitsissummik pigisaqarnerat, allaat pisinnaatitsissutit ilai atorfilittat namminneq pisinnaatinneqarnissaannik oqaasertallit tamaasa peerneqarnissaat sulissutigeeqqullugu. Tassunga ilanngullugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsiviini A/S-iunngitsuni pisinnaatitsissutinik tunngaveqarluni ukiup tullissaanut nuussinartarsinnaatitaaneq ilanngullugu nalilersorneqassasoq piumasaraarput. Inuiaqatigiit aningaasaataat nakkutigineqartariaqarput, aamma Inatsisartunut ilaasortaniit. Tamatumani aamma nunatta avataanut siunnerortinut atuinermit aningaasaliissutit pillugit aningaasanik nuussiinnartarnissamik piginnaatitsissutit akuerineqarsinnaanngillat.
16. Konto 80.00.10 Sanaartugassanut Iluarsagassanullu aningaasaateqarfimmit aningaasanik atunngitsuukkanik Naalackersuisut siunissami sanaartugassanut nuussiinnarsinnaatitaanerat Inuit Ataqatigiinniit apeqquserparput. Tamanna inoqarfinni avinngarusimanerusuni sanaartugassanut atortulersuutinik assartuussinissamik periarfissalunnerusuni eqquinerpaasarmat. Sumiiffinni sanaartorneqanngitsoortut aningaasartaat qitiusoqarfinni sanaartugassanut nussuinnarneqarsinnaannginnissaat Inuit Ataqatigiit qulakkeerumavarput.
17. Atugarissaarnikkut akileraartarnikkullu aaqqissuusseqqittoqassasoq. Tassani eqaallisaanikkut allaffissornerup annikinnerulerneratigut inuillu imminut napatissinnaasut amerlanerulernissaanik siunertaqarnikkut aningaasarsiornermik iluaqtissatsinnik.

Naalackersuinikkut inunnik naligiinngissutsimik annerulersitsineq

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Nunatta naatsorsueqqissaartarfiata kisitsisaataasigut oqaasertaliussatigullu nalunaarutigineqarpoq, inuppassuit aningaasarsiornikkut pitsaanngitsumik atugaqartuusut suli ilungersuleriartuinnartut. Nunatta aningaasarsiornikkut pitsaanngitsumik aqunneqarnera politikikkullu siuttuusut aningaasaatilinnut inussiarnersuunerat nunatsinni inuit pissakinnerit eqqorneqaatigaat. Aningaasaatilissuit isertitakitsullu akunneranni "qunneq" alliartorpoq. Allatut oqaatigalugu, Siumut, Demokraatit aammalu Nunatta Qitornai ataatsimoorlutik inuiaqatigiinni naligiinnginneq annertoqisoq suli annerulersippaat, inuuniarnikkullu tatisisut, tassalu, akit akitsuutillu qaffasissorujussuanngorput. Aningaasanut inatsisissami allaatigisat naapertorlugit,- aammaagooq Coronap sunniutaasa kingorna Naalakkersuisut akitsuutinik allanik piareersaateqartut allaatigineqarpoq.

Inuit nunatsinni aningaasarsiakitsut aammalu akunnattumik isertitallit akinik akitsuutinillu nutaanik qaffaavigineqaaqqissappata Inuit Ataqatigiit peqataaffigisinnaanngilaat. Nunarput inuminut najussallugu kajuminnartoq pilersinneqartariaqarpoq. Nunarput tassaassanngilaq akissaqarluartunuinnaq najugassiatut ineriartortitassaq. Naalakkersuisooqatigiit, nunatsinni inuit pissakinnerit akunnattumillu isertitallit naalakkersuinikkut qanoq oqilisaanniarpisigit? Oqaloqatigiinnerit annertunerussasut ippassaq oqallinnermi neriorsuutigaarsi. Inuit aningaasarsiakitsut akunnattumillu isertitallit naalakkersuinikkut qanoq oqilisaanniarpisigit? Anigaasanut inatsimmi immikkut suliniutinik inuit inuuniarnikkut unammillernartumiittut iluaqutissaannik tigussaasunik takusassaqaanngilagut.

Naalakkersuinikkut siuttuusut namminneq neriorsorsimasartik kisiisa sullikkumammattikkik inuiaqatigiittut aningaasaativut inuiaqatigiinni atukkanut pitsanngorsaanermut aningaasaliissutiginagit ingerlatseqatigiiffinnut aningaasat nussorpaat. Tamanna ilaqutariit isertitakitsut ulluinnarni inuunermikkut sakkortuumik eqqorneqaatigaat. Taamaakkaluartoq naalakkersuisooqatigiit suli sukariaqqiinnarput, massakkummi qinnuteqarput 1.5 mia. kr.-nik nunarput attartoqqissasoq. Nunatta karsia attartorpat soorunami isertitakinnerit akunnattumillu isertitallit atukkamikkut eqqorneqaatiginerpaassavaat, massakkummi taamaalereerput. Isumatusaartariaqarpugut, kingulliusutut ingerlaaseqaannginnissaq pingaarpoq. Kingulissaqarpugummi nunatsinni kingornussisussatsinnik.

Aammagooq attartukkat qaavisigut ernianut akilersuutissat nutaat naatsorsuutigissavagut. Ukioq 2021 nunatsinni inuit aningaasarsiakinnerusut akunnattumillu isertitallit ulluinnarni inuuniarnermikkut assut tatineqaatissarivaat. Ajoraluaqaaq pissutsit taamak killiffeqarmata. Naalakkersuisooqatigiimmi taakkuulersimapput qinersisartut "qularnaveeqqusiullugit" aningaasaatilissuarnut suli annerusumik atugarissaalersitsiniartut. Nunatsinni naalakkersueriaaseq kanngunaannarsivoq. Oqaatsimmi atukkakka akerlilersuinnarneqarsinnaanngillat. Akerlilerniaraanni aningaasanut inatsimmi inuit pissakinnerusut akunnattumillu isertitallit ulluinnarni inuuniarnermikkut atugaat oqinnerulersikkumallugit aningaasaliisoqartariaqarpoq.

Naalakkersuisut maanna siunnersuutigaaq nunatsinni pissakinnerit akunnattumillu isertitallit inuuniarnikkut oqilisaanneqassanngitsut. Ilami sulisartukkormiut isertitakinnerusut ilaqutariilu meeraqqortuut naalakkersuinikkut pilliutigineqarput. Nunatsinni innuttaasut atugaat siuarsarneqaanngillat. Akit akitsuutillu

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

qaffallattaaginnarneqarput. Orsussamik atuineranut akitsuut qaffallattaaginnarneqarpoq. Innaallagissamut akit qaffallattaaginnarneqarput. Akit qaffareerput, aningaasarpasuit ingerlatseqatigiiffinnut sanaartugassanullu annertuunut iliorarneqarput. Tamatuma malitsigaa ineqarnermut akit apparnissaannut akissaalatsilernerput. Peqqinnissaqarfimmi pitsaaliuinissatsinnut akissavut killegalerput, ilami allaat inuit naligiinnginnerat aaqperiassallutigu iliuusissanut akissaqanngilluinnarneqarput naatsorsueqqissaartarfiup naatsorsuutaasigut ersersinneqarpoq. Naalakkersuinikkummi Naalakkersuisooqatigiit aaqqiissutigineragaat akitsuutinit akillu qaffakkiartornerinit ingerlaannaq nerineqareerput.

Nioqqutissanut akitsuutit pissakinnernut eqquinerpaasartut qaffallattaaginnarneqarput. Naak qineqqusaarnermi neriorsuisaraluarlutik nunatsinni inuit inuuniarnikkut oqilisaanneqassasut. Aammagooq akitsuutit akillu appartinneqassasut. Allatut oqaatigalugu qinersisartunut qoqassiilluni qineqqusaarneruvoq. Ilungersunartortaraalu qinigaariarlutik qinersisartut qitiutikkunnaarlugit qinikkat imminneq suliffeqarfiutitik akileraarutikinnerunissaat aaqqikkamikku. Ilungersunartortaraa Naalakkersuisut aalajangersaaqataallutik namminneq aningaasarsiorfissaminnik qulakkeerinnikkumallutik aalisartorpassuit ilaqutaasalu inuuniarnerat akigalugu aalajangersaasalernerat.

Naalakkersuinikkut toqqorterineq – Akisussaaffimminnit qimarrattut

Inuit Ataqatigiinniit naalakkersuinikkut ingerlatsineq soorunami malinnaaffigaarput. Inatsisartuusugut pisussaaffigaarput nakkutilleeqataaannarput. Tamannalu akisussaaffik inuiaqatigiinnut qinersisartunut neriorsuutigereerparput tutsuiginartumik sulinikkut naammassissallutigu. Soorlu aamma Siumup Siulittaasuata siulittaasunngorami oqaatigigaa naalakkersuinikkut pinerliornerit inuiaqatigiillu naalakkersuinermut tatiginneqqilernissaat nammineq isumannaarniarluniuk. Tunuartertoqassanngilaq nipangersaasoqassanngilarlu nunatsinni naalakkersuinikkut massakkut tukattuliornerit toqqorterniarsaralugit.

Inuit Ataqatigiit sakkortuumik akerlernaarput Naalakkersuisut Siulittaasuata nipsisattasat pillugit iluserisai akueriuminaammata. Suli ilungersunarnerulerpoq suliap qanoq ingerlasimanera pillugu paasissutissat isertuutissallugit Naalakkersuisut Siulittaasuata aalajangiussimammagu. Oqartussaaqatigiilluni naalakkersuinikkut ingerlatsineq aalajangersakkatigut taamak katitigaanngilaq. Paasissutissammi ernumanarsimangippata, - taava sooq isertuunneqarpat? Tusagassiorfitsigut paasissutissat saqqummiussuunneqartut imaannaanngillat, aamma Naalakkersuisuniit eqqunngitsutut nalilerneqarsimappata sooq Naalakkersuisut naqqiisummik nalunaaruteqanngillat? Killormut Naalakkersuisut Siulittaasuata paasissutissanik tunniussiumanngilaq.

Siorna Inatsisartut ataatsimiinneranni inersuarmi maani illua-tungiliuttuusugut assut saassutarineqarpugut. Sakkortuumik pasineqarpugut malitarissasat uniorluginngooq matoqqasumik suliat avammut tusarliussimagatsigit Inatsisartut ataatsimiinnerat tamangajaat naalakkersuisooqatigiinniit saassutarineqarpugut. Allaat inuit pineqartut misissuiffigineqarnissaat aalajangiunneqarsimalluni.

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Naalakkersuisooqatigiit Siumut, Demokraatit aamma Nunatta Qitornai sakkortuumik piimasaqarpusi malitassat inatsisillu tamanit malinneqassasut.

Naalakkersuisooqatigiit piimasaat Inuit Ataqatigiinniit isumaqatigilluinnarparput. Assortuunnata isumaqatigiissuterpugut, tassalu malitassat inatsisillu malinneqassasut. Maanna ilissi Siumumi, Demokraatini, Nunattalu Qitornaaniit malitassat inatsisillu malinneqarnissaat suli attappisiuk? Naalakkersuisut Naalakkersuisut Siulittaasuata malitassat inatsisillu malillugit sulisimannginnera sooruna suli isummerfiginggiliusiuk? Allanut suliassanngortitassaangilaq. Inatsisiliortutut qinigaavugut Naalakkersuisut ulluinnarni sulinerannut nakkutilliisussaavugut, Inatsisartullu inatsisiliaat eqqortumik atuutsinneqarlutillu malinneqarnissaat Naalakkersuisut nakkutigisussaavaat.

Illua-tungiliuttut kisiisa piimaffigisinnaangilasi inatsisit malillugit suleqqullugit, naalakkersuisuutitasilu qanorsuaq unioqqutitseqattaaraluarpata akisussaaffissi qimarratigisarlugu. Siorna Naalakkersuisut Siulittaasuut tunuarsimaanneqaaq inatsisit malittarisassallu malinneqassasut illua-tungiliuttunut nipini qaffallugu naqissuseqattaarmagu. Ippassaq oqallinnermi tusaavarput partii Naleqqap oqaaseqartua politikikkut isummersortoq Nunatta Qitornaaniit Inatsisartunut ilaasortap sakkortuumik Inatsisartut suleriaasianni § 49 naapertorlugu aalajangersakkat maleqqugai, aalajangersagaq innersuussaa tassaavoq pissuserissaartumik oqaluttussaataaneq. Aalajangersakkat naalakkersuisooqatigiinnut taakkualu Naalakkersuisuutitaannut atuutinnnginnamik?

Aalisartorpassuit aningaasarsiornerannut, kommunit aningaasarsiornerannut, ingerlatseqatigiiffiit aningaasarsiornerannut iluanaarutaanullu attuumassuteqarmat, taamaalillunilu aningaasanut inatsimmi sulisartut akileraarutitigit kommuninut kiisalu nunatta karsianut isertitaanut sunniuteqartumik allannguilluinnartuummat naalakkersuisooqatigiit isummerfigisassatut ilanngutilaarpara. Pisanerq malillugu nipangerlutik qaangiataaginnassagaat qularnanngikkaluaqisoq.

Pissutsit killiffiat unneqarilluta Aningaasanut Inatsisissap siullermeernerani eqqaavagut. Nipangiutiinnarlugit qaangernaviannnginnatsigit, paaseqatigiinnerulissaguttalu eqqartortariaqaratsigit.

Aningaasanut inatsit inuiaqatigiinni qanoq ilusilersuisoq pilersissavarput?

Inuit Ataqatigiit Inatsisartut aningaasanut inatsisissaattut siunnersuut allanngortitaq inaarneqassasoq kissaatigaarput. Siuliani eqqaareerparput aningaasanut inatsimmi inuit aningaasarsionnikkut atukkamikkut naligiinnginnerat annertusioartuinnartoq. Tamanna aamma pivoq kommunit tallimaasut akornanni. Nunatsinni inuit naligiinnginneq inuit akornanniinnaq pinani aamma kommunit akornanni naligiinngissut sakkortuumik sunniutereersimavoq. Iliuuseqarfigineqanngikkuni naligiinnginnerlu annertusiartortoq allatut aqqissuussinikkut allanngortinneqanngippat, inuiaqatigiittut siunissaq ornitarput assoralisimaarfiussaaq.

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Inuit Ataqatigiit eqqartorneqartariaqartutut pingaartutut isigaarput Inatsisartut aningaasanut inatsisaat siunissami inuiaqatigiit naligiinnerusut, sineriatsinnilu naligiinnerusumik kommunit akornanni ineriartortitsineq pilissappat iliuusissat amigaatigineqartut suunersut ujartueqatigiittariaqartugut. Naalackersuiusooqatigiit illua-tungiliuttoqatigullu Inuit Ataqatigiinniit suleqatiserinnippugut. Ukiut qulit qaangiuppata nunarput qanoq ittoq pilersinniarlutigu sulilertariaqarpugut.

Isumaqarpugut Inatsisartut aningaasanut inatsisaat inuiaqatigiinni naligiinnerusumik atugassaqartitsisoq aamma kommunini inoqarfippassuarnilu inuit atukkamikkut naligiinnerusut pilersinneqarnissaat pillugu suleqatigiissitamik siunnersuusiortussamik Naalackersuisut pilersitsissasut kaammattuutigissallugu kukkunerussanngitsoq. Isummersoqatigiinnissatsinnut aallaavissanik tunngavissanillu amigaateqarnerput nutaamik pilersitsinitsigut aallartiffissalerniartigu. Tamanna inuiaqatigiinnut qinikkanullu pitsaanerpaajussasooq Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut.